

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0329 van 8 december 2015
in de zaak RvVb/1415/0490/SA/0473

In zake:

1. De heer **Johan LASAT**
2. Mevrouw **Greetje LASAT**
3. Mevrouw **Anja DEKEYZER**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Antoon LUST en Jelle SNAUWAERT
kantoor houdende te 8310 Brugge, Baron Ruzettelaan 27
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **OOST-VLAANDEREN**

vertegenwoordigd door:
mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN

verwerende partij

*belanghebbende
partij:*

de heer **Lieven De COCK**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Wim DE CUYPER en Tom HUYGENS
kantoor houdende te 9100 Sint-Niklaas, Vijfstraten 57
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 13 april 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 5 maart 2015.

De deputatie heeft het administratief beroep van de belanghebbende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Oudenaarde van 22 oktober 2012 ingewilligd. De deputatie heeft aan de belanghebbende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een graanloods.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te 9700 Mater, Kerkgate 63 en met als kadastrale omschrijving afdeling 11, sectie C, nummers 0015b, 0019w, 0019x, 0022f.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft met een beschikking van 7 augustus 2015 vastgesteld dat het beroep op het eerste gezicht enkel korte debatten vereist. De behandeling van de zaak werd toegewezen aan de derde kamer.

De verzoekende partij en de belanghebbende partij hebben een nota met opmerkingen ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 29 september 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Roy VANDER CRUYSEN die loco advocaat Wim DE CUYPER verschijnt voor de belanghebbende partij, zijn gehoord.

De verzoekende partijen, hoewel behoorlijk opgeroepen, zijn niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 16 van het DBRC-decreet verhindert bij regelmatige oproeping de afwezigheid van de verwerende partij de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, niet.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO, het DBRC-decreet en het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

1.

Op 19 juni 2012 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Oudenaarde een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“bouwen van een graanloods”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan ‘Oudenaarde’, hoofdzakelijk gelegen in agrarisch gebied en voor het overige in woongebied met landelijk karakter. Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 21 juli 2012 tot en met 23 augustus 2012, worden drie bezwaarschriften ingediend door onder meer de huidige verzoekende partijen.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling brengt op 20 juli 2012 een gunstig advies uit.

De erfgoedconsulent deelt namens het Agentschap Onroerend Erfgoed - afdeling Oost-Vlaanderen op 23 juli 2012 mee dat de voorliggende aanvraag als niet-prioritair wordt beoordeeld op gewestelijk niveau zodat het vergunningverlenend bestuursorgaan de ruimtelijke en lokale erfgoedimpact zelf dient te beoordelen.

De brandweer van de stad Oudenaarde brengt op 12 augustus 2012 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 8 oktober 2012 een ongunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Oudenaarde weigert op 22 oktober 2012 een stedenbouwkundige vergunning aan de belanghebbende partij en motiveert haar beslissing door het advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar over te nemen.

De belanghebbende partij tekent tegen deze beslissing op 30 november 2012 administratief beroep aan bij de verwerende partij. Na de hoorzitting van 19 februari 2013 beslist de verwerende partij op 28 februari 2013 om het beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen.

De Raad heeft de beslissing van 28 februari 2013 vernietigd met een arrest van 14 oktober 2014 (nr. A/2014/0706).

2.

De administratieve beroepsprocedure wordt vervolgens hernomen met een nieuw verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Na de hoorzitting van 27 januari 2015 beslist de verwerende partij op 5 maart 2015 om het beroep in te willigen en onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONDERZOEK IN HET KADER VAN DE TOEPASSING VAN DE VEREENVOUDIGDE PROCEDURE

In de beschikking van de voorzitter van de Raad van 7 augustus 2015 werd vastgesteld:

- dat de beslissing van de verwerende partij van 28 februari 2013 werd vernietigd met een arrest van 14 oktober 2014 (nr. A/2014/0706) en dat in dit arrest aan de verwerende partij een injunctie werd opgelegd tot het nemen van een nieuwe beslissing binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van voormeld arrest;
- dat het arrest van de Raad met een aangetekende brief van 23 oktober 2014 werd betekend aan de verwerende partij;
- dat de bestreden beslissing werd genomen op 5 maart 2015 en dat de bij injunctie opgelegde termijn waarbinnen een nieuwe beslissing moest worden genomen, werd overschreden;
- dat in het arrest van de Raad van State nr. 230.559 van 17 maart 2015 werd geoordeeld dat de door de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij injunctie opgelegde beslissingstermijnen moeten worden beschouwd als vervaltermijnen;

- dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing op het eerste gezicht niet meer bevoegd was om de bestreden beslissing te nemen, zodat deze met bevoegdheidsoverschrijding lijkt te zijn genomen en bijgevolg onwettig is;
- dat deze onwettigheid de Raad ertoe kan brengen om de bestreden beslissing te vernietigen onder meer met het oog op de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer.

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij zet in haar nota uiteen dat de bestreden beslissing aangetast is door bevoegdheidsoverschrijding en verzoekt de bestreden beslissing te vernietigen.

2.

De belanghebbende partij zet in haar nota uiteen:

“ ...

1.

Belanghebbende partij stelt vast dat Uw Raad onder verwijzing naar het arrest van de Raad van State nr. 230.559 van 17.03.2015 oordeelt dat de bestreden beslissing genomen werd buiten de door Uw Raad in het arrest van 14.10.2014 opgelegde termijn, reden waarom het besluit mogelijks zou moeten vernietigd worden.

Deze opmerking werd door verzoekende partijen in het verzoekschrift tot schorsing en nietigverklaring niet opgeworpen.

Het betreft derhalve een ambtshalve door Uw Raad opgeworpen middel.

Dit middel heeft betrekking op een strijdigheid met art. 4.7.23. §2 VCRO, waarin de uiterlijke beslissingstermijn voor de Deputatie en de aard van deze termijn worden vastgelegd, juncto art. 37 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, waarin aan Uw Raad de mogelijkheid geboden wordt om de verwerende partij te bevelen een nieuwe beslissing te nemen.

Belanghebbende partij is van mening dat deze bepalingen niet aan de openbare orde raken, zodat een strijdigheid met deze bepalingen niet ambtshalve kon worden opgeworpen.

Een beslissingstermijn raakt de openbare orde niet, ook al gaat het om een vervaltermijn.

2.

De Raad van State heeft in het hogervermelde arrest geoordeeld dat het Uw Raad gelet op art. 4.8.3. VCRO niet was toegelaten om af te wijken van de aard van de termijn, bepaald in art. 4.7.23. §2 VCRO.

Art. 4.8.3. VCRO werd intussen opgeheven en vervangen door art. 37 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges. Dit art. 37 biedt een ruimere bevoegdheid aan Uw Raad dan het vroeger van toepassing zijnde art. 4.8.3. VCRO. Op grond van art. 37 kan Uw Raad sedert

deze decreetswijziging ook voorwaarden opleggen aan de verwerende partij bij het nemen van een nieuwe beslissing en bepalen welke procedure rechtshandelingen de verwerende partij moet stellen. Niets belet derhalve dat Uw Raad nu wel de aard van de termijn wijzigt.

In het arrest van 14.10.2014 heeft Uw Raad een gewone termijn opgelegd aan de verwerende partij, zonder hieraan sancties te koppelen of te verwijzen naar art. 4.7.23. VCRO, zodat er vanuit moet gegaan worden dat Uw Raad hiermee niet bedoeld heeft een vervaltermijn op te leggen aan verwerende partij.

3.

In ondergeschikte orde, indien Uw Raad — per impossibile — zou oordelen dat het bestreden besluit dient vernietigd te worden, meent belanghebbende partij dat aan verwerende partij een nieuwe termijn dient geboden te worden om een nieuwe beslissing te nemen.

Belanghebbende partij verwijst naar de eerdere rechtspraak van Uw Raad omtrent de stand van het dossier waarin een procedure dient hernomen te worden in geval van vernietigingsarrest. Zo oordeelde Uw Raad in een arrest van 29 januari 2013: "...” (Rwb 29 januari 2013, nr. A/2013/0032) (eigen aanduiding)

Uw Raad heeft in dit arrest geoordeeld dat in geval van vernietiging van een vergunningsbesluit van de Deputatie, de procedure sowieso dient hernomen te worden voor de opmaak van het verslag door de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar, ongeacht waar de fout in de procedure begaan werd. In het besluit waarop dit arrest betrekking heeft, werd de fout immers klaarblijkelijk gemaakt bij (de motivering van) de beslissing van de Deputatie, maar werd desalniettemin geoordeeld dat de procedure bij de Deputatie volledig diende hernomen te worden (inclusief nieuw verslag en nieuwe hoorzitting). Er is naar mening van belanghebbende partij geen reden om in dit dossier anders te oordelen.

De Deputatie zou in huidig dossier haar beslissing laattijdig genomen hebben, in strijd met art. 4.7.23. VCRO. Deze beslissing bestaat en vormt (wettig of onwettig) het eindpunt van de door de Deputatie gevoerde beroepsprocedure. Belanghebbende partij heeft geen afstand gedaan van deze vergunning en verwerende partij heeft haar besluit tot op heden niet ingetrokken.

Derhalve kan deze beslissing niet louter "met het oog op de rechtszekerheid" uit het rechtsverkeer verwijderd worden.

Derhalve dient aan de verwerende partij in geval van vernietiging het bevel gegeven te worden om —na een nieuw verslag van de PSA en een nieuwe hoorzitting — een nieuwe beslissing te nemen binnen de door Uw Raad opgelegde termijn.

4.

Bovendien is Uw Raad sowieso op basis van art. 37 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges bevoegd om te bepalen welke rechtshandelingen door de verwerende partij moeten gesteld worden vooraleer desgevallend een nieuwe beslissing te nemen.

Uw Raad is dus sowieso bevoegd — los van het punt in de procedure waar de fout zou zijn begaan — om zelf te bepalen vanaf welke stand de procedure moet hernomen worden. Deze mogelijkheid bestond overigens niet op het ogenblik van het arrest van de Raad van State nr. 230.559 van 17.03.2015, dat nog betrekking had op art. 4.8.3. VCRO.

Een loutere vernietiging, zonder bevel om een nieuwe beslissing te nemen, zou in dit dossier leiden tot de conclusie dat er sprake is van een stilzwijgende afwijzing van het beroep, in strijd met het advies van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar, die geadviseerd had om het beroep in te willigen. Dergelijke stilzwijgende weigering is manifest onwettig bij gebrek aan formele (en materiële) motivering en zou dus op zijn beurt vernietigd moeten worden. (zie bv. Rvvb 22 oktober 2012, nr. A/2012/0421)

Derhalve is het, teneinde een correct rechtsherstel mogelijk te maken, sowieso aangewezen om op grond van art. 37 aan verwerende partij het bevel te geven de beroepsprocedure volledig te hernemen en een nieuwe beslissing te nemen binnen een door Uw Raad bepaalde termijn.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 59, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, luidt als volgt:

“ ...

Na registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van het College of de door hem aangewezen bestuursrechter binnen een ordetermijn van dertig dagen na de datum van registratie van het verzoekschrift ambtshalve onderzoeken of:

1° het beroep doelloos is;

2° het beroep klaarblijkelijk onontvankelijk is;

3° het College klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen;

4° het beroep alleen korte debatten vereist.

...”

Uit deze bepaling volgt de bevoegdheid van de Raad om ambtshalve te onderzoeken of een beroep doelloos is, klaarblijkelijk onontvankelijk, de Raad klaarblijkelijk onbevoegd is, dan wel of het beroep alleen korte debatten vereist.

Een zaak kan worden behandeld met korte debatten wanneer een vernietiging zich opdringt op grond van een middel dat onmiddellijk dermate duidelijk is dat een doorgedreven onderzoek niet noodzakelijk is.

2.

De vraag of de bestreden beslissing werd genomen binnen de vervaltermijn die daarvoor is bepaald, raakt de openbare orde en moet desnoods ambtshalve worden onderzocht. De vraag betreft immers de temporele bevoegdheid van de verwerende partij tot het nemen van de bestreden beslissing.

De Raad van State heeft zich als cassatierechter in het arrest van 17 maart 2015 (nr. 230.559) uitgesproken over de principiële vraag of de termijn die de Raad in een vernietigingsarrest oplegt

aan de vergunningverlenende overheid om een nieuwe beslissing te nemen, al dan niet te beschouwen is als een vervaltermijn.

In het vermeld arrest is op duidelijke wijze standpunt ingenomen dat een termijn die wordt opgelegd in een arrest van de Raad met toepassing van het toentertijd geldende artikel 4.8.3, § 1, tweede lid VCRO, enkel kan afwijken van de duur van de vervaltermijn bepaald in het toentertijd geldende 4.7.23, § 1, tweede lid VCRO, maar niet van de aard ervan. Het gegeven dat de Raad van State in een eerder arrest een ander standpunt heeft ingenomen, doet aan de voorgaande conclusie geen afbreuk.

3.

De enkele vaststelling dat het vergunningverlenende bestuursorgaan een nieuwe beslissing heeft genomen buiten de termijn die door de Raad werd opgelegd in een arrest op grond van het destijds geldende artikel 4.8.2, derde lid VCRO (voorheen artikel 4.8.3, § 1, tweede lid VCRO), moet derhalve tot de conclusie leiden dat de verwerende partij een vervaltermijn heeft overschreden om de beslissing te nemen, waardoor de nieuwe beslissing is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

Een zaak waarin deze vaststelling wordt gedaan kan worden beslecht met korte debatten.

4.

De argumentatie van de belanghebbende partij dat de Raad aan de verwerende partij een nieuwe termijn dient te bieden om een nieuwe beslissing te nemen, belet niet dat de Raad ambtshalve kan en moet vaststellen dat deze bestreden beslissing is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding en op grond van dit ambtshalve middel dient vernietigd te worden.

Het ambtshalve middel is gegrond.

V. TOEPASSING VAN ARTIKEL 37 DBRC-DECREET

Wanneer de door de Raad opgelegde vervaltermijn waarbinnen de verwerende partij een nieuwe beslissing diende te nemen, is verstreken, moet het administratief beroep van de belanghebbende conform artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO worden geacht stilzwijgend te zijn afgewezen.

Het verstrijken van vermelde termijn, waardoor de bevoegdheid van de verwerende partij zonder meer is uitgeput, impliceert dat de verwerende partij in de voorliggende aangelegenheid geen uitdrukkelijke vergunningsbeslissing meer kon nemen doch dat zij integendeel conform artikel 4.7.23, §3, eerste lid VCRO aan de belanghebbende, als de indiener van het beroep, een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing diende te bezorgen. Dit vanzelfsprekend onverminderd hetgeen is bepaald in artikel 4.7.23, §3, tweede lid VCRO.

Voorgaande overwegingen hebben evenzeer tot gevolg dat de Raad de verwerende partij niet kan bevelen om binnen een welbepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij. Er ligt immers, overeenkomstig artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO, een beslissing voor, namelijk een stilzwijgende beslissing waarmee het administratief beroep van de belanghebbende wordt geacht te zijn afgewezen.

In zoverre de verwerende partij tot op heden heeft nagelaten om conform artikel 4.7.23, §3, eerste lid VCRO aan de belanghebbende, als de indiener van het beroep, een kennisgeving van de

stilzwijgende beslissing te bezorgen, heeft de termijn waarbinnen men zich bij de Raad in rechte kan verzetten tegen een dergelijke stilzwijgende beslissing, nog geen aanvang genomen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het ambtshalve middel is gegrond.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 5 maart 2015, waarbij aan de belanghebbende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een graanloods op een perceel gelegen te 9700 Mater, Kerkgate 63 en met als kadastrale omschrijving afdeling 11, sectie C, nummers 0015b, 0019w, 0019x, 0022f.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 825 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 8 december 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

Lieselotte JOPPEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Lieselotte JOPPEN

Filip VAN ACKER